

1

Metinde dünyaya dair temel
ayırım kaç başlık altında
yapılmıştır ve bu başlıklar genel
olarak nelerdir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 1

Dünya üç yönüyle ele alınmıştır:
ilâhî isimlere bakan yönü, âhirete
bakan yönü ve insanın nefsânî
arzularına bakan yönü.

2

Allah'ın isimlerine ayna olan
dünya yönü bilgi açısından ne
sağlar?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 2

Yaratılanlar üzerinden İlâhî isimleri tanımaya ve onları tefekkür etmeye vesile olur.

3

Âhirete bakan dünya yüzü hangi bakımdan umut vericidir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 3

Çünkü bu dünya, ebedî hayata
ürün verecek bir hazırlık ve
yatırım alanı olarak
gösterilmektedir.

4

Hadislerde ve hakikat ehlinin
sözlerinde geçen dünyayı
küçümseme hangi dünya
anlavisına yöneliktir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 4

Bu tavır, dünyanın nefsânî arzulara
ve gaflete hizmet eden tarafına
yöneliktir.

5

Kur'an'ın varlıklardan övgüyle söz etmesi ile dünyanın kötülenmesi arasında neden gerçek bir çelişki vardır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 5

Çünkü biri dünyanın faydalı ve mânâlı yönlerine, diğeri ise aldatıcı ve nefsânî yönüne bakmaktadır.

6

Mârifet ehli ile âhiret ehlinin ortak noktası nedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 6

Her ikisi de dünyayı daha yüce bir hedefe engel olduğu ölçüde değersiz görmektedir.

7

Üçüncü grubun dünyayı
kötülemesi niçin makbul
sayılmamaktadır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 7

Çünkü onların küçümsemesi dünyadan yüz çevirmekten değil, ona ulaşamamaktan doğan kırınlıktan kaynaklanır.

8

Metindeki örneğe göre çok güzel
bir şeyin daha üstün bir güzellik
yanında sönük kalması hangi fikri
destekler?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 8

Dünyadaki çekici şeylerin,
cennetin güzellikleriyle
kıyaslandığında önemsizleştiği
düşüncesini destekler.

9

Metne göre sahih ve makbul
dünya tenkidi nasıl ayırt edilir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 9

Eğer âhiret sevgisi ve Allah'a yakınlık arzusu sebebiyle yapılıyorsa sahih kabul edilir; kırgınlık veya mahrumiyet sebebiyleyse makbul sayılmaz.

10

Metnin başında dile getirilen
itirazın özü nedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 10

İtiraz, bir yandan dünyanın kötülenmesi, öte yandan ise onun ilâhî kemallere delil ve ayna gibi sunulması arasındaki görünür celiski hakkındadır.

11

Birinci dünya yüzünün “ayna”
oluşu nasıl anlaşılmalıdır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 11

Dünya, kendi başına amaç olmak yerine Allah'ın isim ve sıfatlarını gösteren bir işaretler alanı olarak görülmelidir.

12

Dünyanın birinci yüzü insana
tefekür bakımından ne
kazandırır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 12

Yaratılmışlar üzerinden Allah'ın isimlerini, sanatını ve hikmetini fark etme imkânı kazandırır.

13

İnsanın arzularına dönük dünya
yüzünün gafletle ilişkisi nasıl
kurulmaktadır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dünyanın-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 13

Bu yön, insanı hakikatten uzaklaştıran bir perde gibi görülmekte ve heveslerin oyuncağı hâline gelen alanı ifade etmektedir.

14

Birinci grubun dünyayı
küçümsemesi hangi engel fikrine
dayanmaktadır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 14

Dünya, kalbi Allah bilgisinden,
sevgisinden ve ibadetten
uzaklaştırabildiği ölçüde engel
sayılmaktadır.

15

Dört sınıfın sayılması, dünyayı
kötüleme sözlerinin anlaşılmasına
nasıl katkı sağlar?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 15

Aynı ifade her zaman aynı mânevî seviyeyi göstermediği için, niyet ve sebebi ayırt etmeyi öğretir.

16

Âhîret ehlinin dünyayı değersiz bulmasında karşılaştırma unsuru nedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 16

Cennetin üstün güzellikleri ve ebedî nimetleri ölçü alınmaktadır.

17

Metne göre doğru dünya
eleştirisinin iki temel kaynağı
nedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 17

Âhiret sevgisi ve marifetullah
muhabbetidir.

18

Sonuç olarak metne göre hangi iki grubun dünyaya bakışı doğru kabul edilmektedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 18

Mârifet ehli ile âhiret ehlinin tavrı
doğru ve makbul görülmektedir.

19

Metne göre “dünya” kelimesi her durumda olumsuz bir mânâ mı taşır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 19

Hayır; bazı yönleri sevimliye lâayık,
bazı yönleri ise yerilmeye lâayık
görölmektedir.

20

Allah'ın isimlerine bakan dünya yüzü, insana nasıl bir okuma biçimi teklif eder?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dünyanın-uc-vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 20

Eşyayı sadece görünen tarafıyla değil, arkasındaki İlâhî tecellileri fark ederek okumayı teklif eder.

21

Dünyanın hangi yüzü yerilmekte
ve bunun gerekçesi ne olarak
gösterilmektedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 21

İnsanın heveslerine dönük olan yüzü yerilmektedir; çünkü geçicidir, kalıcı değildir, acı verir ve insanı aldatabilir.

22

Hakikat ehlinin dünyaya yönelik eleştirisini anlamak için hangi ayrımı yapmak gerekir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 22

Dünyanın Allah'a ve âhirete hizmet eden yönleri ile nefse ve gaflete hizmet eden yönlerini ayırmak gerekir.

23

Sahabeler ve veliler açısından
“istenen dünya” nasıl bir
dünyadır?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 23

Allah'ı tanıtmaya vesile olan ve âhiret için kazanç sağlayan dünya yönüdür.

24

İkinci grup dünyayı hangi iki
sebepten dolayı küçük
görmektedir?

lisans 32-soz-p45-2-mevkif-3-maksad-5-remiz-dunyanin-uc-
vuzu-ve-makbul-tahkir

Cevap 24

Ya dünya işleri onları âhiret amellerinden alıkoyduğu için ya da cennetin güzellikleriyle karşılaştınca dünyayı çok aşağı buldukları için böyle yaparlar.